

Dag Elgesem, professor, dr. philos.
Institutt for informasjons- og medievitenskap
Universitetet i Bergen
Boks 7802
5020 Bergen

Dato: 28.09.08

De juridiske fakultet
Universitetet i Oslo
Postboks 6706 - St. Olavs plass
0130 Oslo

Tilsynsensorrapport for bachelorprogrammet Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet, og masterprogram i Forvaltningsinformatikk

Vedlagt er min rapport som tilsynssensor for programmene ved avdeling for forvaltningsinformatikk for 2007-2008.

Med hilsen

Dag Elgesem

1. Bakgrunnsinformasjon

1.1.Emne(r), emnegruppe(r), studieprogram eller fag rapporten er gyldig for
Bachelorprogrammet 'Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet' (DRI)
Masterprogrammet i Forvaltningsinformatikk.

1.2.Tilsynsenssensors funksjonsperiode
01.10.06-31.09.09

2. Utforming av arbeidet

2.1. Hvilke deler av vurderingsarbeidet er det gjort avtale om at du som tilsynssensor skal delta i

Jeg har ikke deltatt i sensur, men har gått igjennom oppgaver og karaktersetting i to kurs i bachelorprogrammet og to kurs i masterprogrammet.

Når det gjelder bachelorprogrammet i Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet, har jeg gjennomgått et utvalg av oppgaver og besvarelser fra en eksamen høsten 2007 og en eksamen våren 2008:

- DRI 1001 Digital forvaltning. Skoleeksamen H07. 8 (av 28) oppgaver.
- DRI 1010 Personvern i offentlig forvaltning. Skoleeksamen V08. 6 (av 53) oppgaver.

I masterprogrammet i Forvaltningsinformatikk har jeg gått gjennom besvarelser fra et kurs høsten 2007, og prosjektbeskrivelser fra prosjektutviklingskurset Masterskolen som ble gitt våren 2008.

- FINF 4001 Forvaltningsinformatikk. Skoleeksamen H07. 5 (av 10) besvarelser.
- FINF 4002 Masterskolen. Innlevert prosjektbeskrivelse. 7 (av 7) prosjektbeskrivelser.

2.2. Prinsipper for eventuell utvelgelse av studentenes enkeltprestasjoner i forbindelse med tilsyn med karaktersetting

Bachelorprogrammet DRI. Jeg fant intet å bemerke med hensyn til karaktersettingen i de kursene jeg vurderte i fjor (DRI 1002 og DRI 2002), og valgte derfor å se på andre kurs denne gangen. Kurset DRI 1010 ble gitt første gang i år, så det var naturlig å inkludere dette i vurderingen.

Jeg fikk eksamenskontoret til å gjøre et utvalg av besvarelser fra de to skoleeksamener, med ulike karakterer. Jeg fikk oppgaver fra hele spekteret, og var spesielt nøyte med å få eksempler på A og F-oppgaver.

Masterprogrammet FINF. Jeg signaliserte i fjorårets rapport at jeg ville legge vekt på vurdering av masteroppgaver. Det var naturlig her å fokusere på resultatene fra det nye kurset FINF4002 Masterskolen, som er et tiltak for å styrke studentenes utgangspunkt for arbeid med masteroppgaven. Her har gått gjennom alle de innleverte prosjektbeskrivelsene.

Når det gjelder utvalg av besvarelser fra kurset FINF4001 Forvaltningsinformatikk, fikk jeg igjen eksamenskontoret til å gjøre et utvalg av besvarelser, og særlig har jeg sett på besvarelser som har fått A eller F.

2.3. Møter med fagmiljøet. Antall, deltakere, hovedtemaer.

Jeg har hatt et møte (08.09.08) med fagansvarlige for programmene, professor Dag Wiese Schartum. Dessuten har jeg hatt kontakt på e-post med førsteamanuensis Arild Jansen om sensureringen av kurset FINF4001. Det samme gjelder professor Schartum og vurderingen av prestasjonene i FINF4002.

I fjor ble det gjort endringer i bachelorprogrammet DRI med sikte på å styrke faglig profil og indre sammenheng i programmet. Et element i dette er oppstarten av kurset DRI1010 i vårsemesteret. Erfaringene med å tilby dette kurset ble diskutert. Min vurdering i fjor var at kurset er et viktig bidrag til å utvikle og styrke programmets profil i en riktig retning. Jeg holder fast i denne vurderingen.

Et annet tema var kravet om at studentene må ha et kurs i programmering. Dette skaper problemer for gjennomstrømningen i programmet, og bidrar antakelig til en del frafall. Det er viktig at studentene i et tverrfaglig program som DRI har en veldig god forståelse av den teknologiske siden av moderne forvaltningssystemer. Det er imidlertid flere veier til en slik forståelse, og programmeringsferdigheter er ikke nødvendig i andre deler av programmet. Min anbefaling er at det vurderes om det kan finnes alternativer til kravet om programmering, som kan gi studentene den teknologiforståelsen som er nødvendig i forhold til målene for DRI.

Den nye masterskolen i Forvaltningsinformatikk ble diskutert. Kurset, som skal styrke studentenes grunnlag for arbeidet med masteroppgaven, er åpenbart et godt tiltak. Kurset skal sikre at det foreligger en gjennomarbeidet og detaljert prosjektbeskrivelse når arbeidet med masteroppgaven begynner. Erfaringer fra første gjennomkjøring ble diskutert, og miljøet hadde en rekke forslag til justeringer.

2.4. Andre kommentarer

Antallet direkte møter med fagmiljøet har blitt noe mindre enn planlagt i perioden. Likevel har det vært lett å holde seg oppdatert på andre måter, og jeg vurderer kontakten og dialogen med miljøet som god. I den tredje perioden vil jeg sørge for et møte med faget både i forbindelse med eksamen i høst, og til våren. I forbindelse med et av besøkene vil jeg forsøke å få til et møte med representanter for studentene. Jeg vil også sørge for å bli direkte involvert i sensurarbeidet enten i høst eller vår 2009.

3. Evaluering av vurderingen av studentprestasjoner og vurderingsordningen

3.1. Evaluering av utforming av eksamensoppgavene

DRI 1001 Digital forvaltning. Kurset har skoleeksamen, og dessuten to obligatoriske oppgaver i løpet av semesteret. Eksamensoppgavene prøver

kunnskaper som er i kjerneområdet for læringsmål, pensum og undervisning. Oppgavene har god bredde, og er entydige og klare. Det er god sammenheng mellom temaene for eksamensoppgaven og de obligatoriske oppgavene. Innholdet i undervisningen er dokumentert gjennom lysark fra alle forelesningene, og det er åpenbart at oppgavene er godt dekket gjennom disse. Informasjonen på nett er meget god, blant annet ved at det er publisert obligatoriske oppgaver fra de foregående år. Oppsummeringsforelesningene, som er lagt ut som lysark, fokuserer blant annet tema som er relevante i eksamensoppgavene.

DRI 1010. Personvern i offentlig forvaltning. Dette er også en skoleeksamen i et kurs med to obligatoriske oppgaver underveis. Det er første gang kurset ble gitt. Eksamensoppgavene handlet om tema som er eksplisitt nevnt i læringsmålene. Også pensum og undervisning dekket oppgavene fylldig, og studentene får gode forutsetninger for å løse eksamensoppgavene gjennom de obligatoriske oppgavene.

FINF 4001 Forvaltningsinformatikk. Dette er kurs som fyller hele første semester på master. Eksamensoppgaven er firedelt og dekker til sammen viktige deler av kursets målsetting. Oppgavene har også meget god forankring i pensum, og knytter direkte an til seminarer og obligatoriske oppgaver. Det er således svært god sammenheng mellom undervisningsopplegg og eksamensoppgaver.

FINF 4002 Masterskolen. Eksamen er innlevering av en obligatorisk forprosjektrapport og muntlig eksamen. Målet med kurset er å lære ”å gjennomføre forskningsprosjekter i henhold til generelle vitenskapelige krav og spesielle krav til forvaltningsinformatiske arbeider.” Ikke minst fokuserer kurset på metodiske spørsmål. Det er første gang kurset gis. Studentene utvikler prosjektbeskrivelsen for masteroppgaven gjennom forelesninger, seminarer og gruppeveiledning. Det er utarbeidet en skriftlig beskrivelse av Krav til forprosjektrapport, og det ble utviklet et allsidig og tett undervisnings- og veiledningstilbud for å støtte studentene i utviklingen av prosjektene sine. Det er obligatorisk innlevering av prosjektskisser underveis.

3.2. Evaluering av vurderingsordningen, vurderingsprosessen, karaktersettingen og nivået

Intensjonen med masterprogrammet Forvaltningsinformatikk er å gjøre studentene i stand både til å arbeide teoretisk og praktisk med informasjonssystemer i forvaltningen. Et viktig mål er å gi studentene kompetanse i ”å vurdere bruken av teknologi opp mot samfunnsidealene som demokrati, rettssikkerhet og personvern.” Forvaltningsinformatikk er et sterkt tverrfaglig studium, som vil ”utvikle forståelse for sentrale spørsmål knyttet til omstillingen av offentlig sektor ut fra samfunnsvitenskapelige, informatiske og juridiske forskningsperspektiver.” Studiet skal ”kvalifisere til jobber både i

næringslivet og offentlig sektor, som spesialist på anvendelser og konsekvenser av teknologien.”

Kursopplegg og vurderingsordninger for et tverrfaglig studium som skal integrere teoretisk innsikt med praktisk trening i evaluering og utvikling av forvaltningssystemer må reflektere denne ambisjonen. Det er en krevende og kontinuerlig prosess for å utvikle og avbalansere de ulike hensyn. Det er min vurdering at det jobbes godt med denne prosessen, og at fagmiljøet lykkes stadig bedre med dette.

Bachelorprogrammet DRI, har som ambisjon å gjøre studentene i stand til å ”vurdere bruken av IKT ut fra et samfunnsvitenskapelig, juridisk og informatisk perspektiv”, og kvalifisere dem til ”jobber både i næringsliv og offentlig sektor, som spesialist på anvendelser og konsekvenser av teknologien.” Det er en blanding av vurderingsformer i DRI som både tester kunnskaper og ferdigheter i analyse av rettighetsspørsmål, samtidig som det er evalueringsformer som er tilpasset ambisjonen om relevans i forhold til teknologiutviklingen i forvaltningen. Emnene jeg har vurdert i år er mest rettet inn mot den teoretiske delen av studiet. Men jeg vet at integrasjonen av teoretisk arbeid er veldig godt håndtert i forbindelse med bacheloroppgaven DRI 3001 Prosjektarbeid, som ble vurdert i fjorårets rapport.

Jeg har gått gjennom besvarelser og karaktersetting i to kurs på bachelornivå og to masteremner. I DRI 1001 Digital forvaltning, var det 41 oppmeldte, og 28 som møtte. Forskjellen mellom antall oppmeldte og møtte er påfallende, men ikke uvanlig i kurs med obligatoriske oppgaver. Det er en A og en F. Snittkarakteren er C. Min vurdering er at karakterskalaen er riktig brukt i f.h.t. den generelle normen. Oppgaven som fikk A var til dels fremragende, og den som fikk F viste svært lite forståelse. I DRI 1010 Personvern i offentlig forvaltning, var det 64 oppmeldte, 53 som møtte og 48 som besto. To studenter fikk A og snittet var C. Igjen er det min vurdering at karakterskalaen ble brukt i overensstemmelse med de generelle kriteriene. Det vil alltid være konkrete vurderinger i plassering av besvarelsene på karakterskalaen, og her er det i alle fall klart at karakteren A henger svært høyt.

Masterkurset FINF 4001 er et semesteremne med skoleeksamen. Høsten 2007 gjennomførte 10 studenter eksamen i emnet. Det var stor spredning: 3 fikk A og 2 strøk (F). Ingen fikk B, men 3 C og 2 fikk D. Dette er en spesiell fordeling av karakterer, men ikke utypisk for masterkurs. Gjennom min gjennomgang av besvarelsene er jeg meg imidlertid stort sett enig i vurderingene og bruken av karakterskalaen.

I FINF 4002 Masterskolen er eksamen innlevering av en prosjektbeskrivelse for masteroppgaven. Prosjektplanene vurderes som bestått eller ikke-bestått. Jeg har gått gjennom alle de 7 prosjektene. Alle har fått karakteren ”bestått”. Det mest slående er variasjonen i nivå og kvalitet. I alle fall to av

prosjektplanene er så dårlig utviklet at de ikke vil være en god plattform for å gjennomføre et masterprosjekt. Men det er første gang kurset tilbys, og fagmiljøet har flere konkrete planer for hvordan man kan styrke støtten med arbeidet med prosjektene. Blant annet vil man i større grad ha individuell veiledning på skisser og utkast.

4. Redegjørelse for de drøftinger som er gjort med fagmiljø/fakultet underveis

4.1. Hvilke eventuelle råd har tilsynssensor gitt fagmiljøet underveis

Blant spørsmål jeg har diskutert med fagmiljøet er:

- Vurdere alternativer til kravet om programmering i DRI
- Styrke opplegget rundt prosjektplanen med mer individuell veiledning på skisser og utkast.

4.2. Annet

I den tredje perioden vil jeg sørge for et møte med faget både i forbindelse med eksamen i høst, og til våren. I forbindelse med et av besøkene vil jeg forsøke å få til et møte representanter for studentene. Jeg vil også sørge for å bli direkte involvert i sensurarbeidet enten i høst eller vår.

5. Anbefalinger for fagmiljøets videre arbeid

Tilbakemelding til fagmiljøene om tilsynssensors evaluering og forslag/bidrag til forbedring av

5.1. Vurderingsordningen

I en del emner er det foretatt studentevaluering, men jeg har generelt liten informasjon av studentenes vurderinger av studietilbudet. Det bør etter mitt syn foretas flere emnevalueringer, og det bør foretas en evaluering av hele bachelorprogrammet DRI med det kullet som blir ferdig sommeren 2009.

5.2. Standarden på studietilbudet

Standarden på studietilbudet er etter min vurdering meget god, og begge programmene har høy relevans for sitt praksisområde. De oppgavene og eksamensbesvarelsene jeg har vurdert holder god standard.

Bergen, 28.09.08
Dag Elgesem